

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1923.

Ljubljana, 22. marca 1923.

Štev. 3.

19.

KANONIČNA VIZITACIJA IN BIRMOVANJE V L. 1923.

S tem naznanjam čas kanonične vizitacije in birmovanja za tekoče leto 1923. Žal mi je, da čas po veliki noči do sv. Trojice ni popolnoma na razpolago, pa moram dekanijo Kočevje odložiti na mesec september.

Red je poznan. Navadno bom v župnijo prišel ob štirih popoldne. Kamor se ne bom mogel pripeljati ob tem času, bom že pravočasno sporočil. Ker nimam ne avtomobila, ne voza, prosim gg. župnike, da mi poskrbe za preprost voz, vendar na moje stroške. Kosilo naj bo opoldne, večerja okoli pol sedmih; oboje naj bo kratko in preprosto; izredni stroški so nepotrebni.

V šoli naj gospodje katehetje po navodilih izprašujejo katehetično. Vprašaje naj otroke navajajo na odgovore. Pri tem naj gospodje ne skačejo z vsakim vprašanjem na drugo stvarino. Iz iste stvarine naj posnamejo vsaj glavna vprašanja, ki so v logičnem redu in v notranji zvezi. Otroke naj vprašajo kar zapored, ne pa semtertje skoraj vedno iste, ki so bolj vsiljivi. Katehetje naj imajo zapisnik obdelane stvarine; šolski zapisnik tudi zadostuje popolnoma.

Gg. župnike in kapelane prosim, naj pregledajo dotično navodilo v prvi sinodi (str. 210—220, posebno str. 217—219). Morebiti bi bilo prav, da gg. katehetje premislite navodilo, kako pripravljajte otroke za prejem sv. zakramentov (Instr. str. 263—283); ne bo škodovalo, ako uporabite tudi navodilo staršem za verski pouk otrok (Instr. str. 189—263).

Birmovanjska pot se bo vršila po tem-le redu:

Dekanija Leskovec.

1. Leskovec v nedeljo 29. aprila.
2. Čatež v ponedeljek 30. aprila.
3. Velika Dolina v torek 1. majnika.
4. Cerklje v četrtek 3. majnika.
5. Sv. Križ v petek 4. majnika.
6. Kostanjevica (Slinovce?) v soboto 5. majnika.
7. Št. Jernej v nedeljo 6. majnika.
8. Škocjan v torek 8. majnika.
9. Bučka v sredo 9. majnika.
10. Raka v četrtek 10. majnika.
11. Sv. Duh v petek 11. majnika.

12. Krško v nedeljo 13. majnika.
13. Studenec v ponedeljek 14. majnika.
14. Radna obisk v torek 15. majnika.
15. Boštanj v sredo 16. majnika.

Dekanija Litija.

16. Dobovec v petek 17. majnika.
17. Radeče v nedeljo 3. junija.
18. Svibno v ponedeljek 4. junija.
19. Št. Jurij v torek 5. junija.
20. Konjšica v sredo 6. junija.
21. Polšnik v četrtek 7. junija.
22. Št. Lambert v soboto 9. junija.
23. Sava v nedeljo 10. junija.
24. Hotič v ponedeljek 11. junija.
25. Kresnice v torek 12. junija.
26. Štanga v sredo 13. junija.
27. Janče v četrtek 14. junija.
28. Prežganje v petek 15. junija.
29. Javorje v soboto 16. junija.
30. Primskovo v nedeljo 17. junija.

Dekanija Radovljica.

31. Radovljica na belo nedeljo 8. aprila.
32. Breznica v nedeljo 24. junija.
33. Lesce v ponedeljek 25. junija.
34. Mošnje v torek 26. junija.
35. Ljubno v sredo 27. junija.
36. Koroška Bela v nedeljo 1. julija.
37. Rateče v torek 3. julija.
38. Kranjska gora v sredo 4. julija.
39. Dovje v četrtek 5. julija.
40. Sv. Križ (Rovte) obisk v soboto 7. julija.
41. Jesenice v nedeljo 8. julija (šola v petek 6. julija).
42. Begunje v petek 3. avgusta.
43. Leše v nedeljo 5. avgusta.

V dekaniji Kočevje bo vizitacija in birmovanje v mesecu septembru. Dneve bom pravočasno naznanil.

Spovedoval bom vsak dan od štirih zjutraj; v sobotah in pred prazniki tudi zvečer do desetih. Gospodje, povabite vernike, posebno mladeniče in dekleta, naj prejmo sv. zakramente in dobe tudi popolne odpustke.

V Ljubljani, dne 1. marca 1923.

† Anton Bonaventura,
škof.

20.

DUHOVNE VAJE.

Kanon 126. cerkvenega zakonika strogo zapoveduje, da morajo duhovniki vsaj vsako tretje leto opraviti duhovne vaje. Noben duhovnik ni izvzet. Gospodom dekanom naročam, da bi na to pazili in gospode na to dolžnost opozorili.

Da boste duhovne vaje laglje opravili, bodo letos dvakrat in sicer:

Prvič od ponedeljka 20. julija zvečer, do petka 27. julija zjutraj;

Drugič od ponedeljka 30. julija zvečer, do petka 3. avgusta zjutraj.

Gospodje se za duhovne vaje prigrasite do 10. julija ordinariatu ali pa predstojništvu zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu, kjer se bodo oboje vaje vršile.

Prosim, da nikdo ne odide, dokler ni vse dovršeno. Le kak nagel, nepričakovan slučaj bi bil vzrok, da se duhovne vaje pred završitvijo prekinejo.

V Ljubljani, dne 1. marca 1923.

† Anton Bonaventura,
škof.

21.

LITURGIČNE ZADEVE.

O hranitvi in izpostavljanju sv. Rešnjega Telesa (Kan. 1274).

Utrum ecclesiae, in quibus, ad normam can. 1274, § 1, sine Ordinarii licentia fieri potest expositio publica seu cum ostensorio die festo Corporis Christi et infra octavam inter Missarum sollemnia et ad Vesperas, sint illae tantum quibus datum est asservare sanctissimam Eucharistiam.

Resp. Affirmative, firmo praescripto can. 1171. — Die 14. Julii 1922. — Pont. Commiss. ad Cod. Cann. auth. interpret.

(A. A. S. 1922, pg. 529.)

O sv. mašah zadušnicah ob prenosu že pokopanega trupla.

Expostulatum est a Sacrorum Rituum Congregatione:

»Utrum Missa de Requie, quae celebratur in translatione cadaveris iam humati in definitivam sepulturam, gaudeat privilegiis Missae exequialis ut in die obitus seu depositionis, quamvis exequiale funus peractum fuerit occasione praecedentis sepulturae.«

Sacra porro Rituum Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, respondendum censuit: Negative, sed ad casum propositum eadem Sacra Congregatio extendit privilegia contenta in novis Rubricis Missalis tit. III. de Missis defunctorum, n. 6.

Atque ita rescripsit, declaravit et indulsit. Die 16. Jun. 1922.

(A. A. S. 1922, pg. 393.)

O pepelenju izven dneva pepelnice.

Revmus Archiepiscopus Aquen. Sacrae Rituum Congregationi ea quae sequuntur reverenter exposuit, nimirum:

Abhinc a multis annis in archidioecesi Aquensi viget consuetudo, in nonnullis sive piarum domorum sive paroeciarum ecclesiis, imponendi fidelibus, prima Dominica quadragesimali, cineres praecedenti Feria IV. Cinerum benedictos. Sic enim omnes fideles facilius recipiunt cineres, potius die dominicali quam feriali ecclesiam adeuntes; quaeritur:

Potestne permitti talis usus?

Sacra Rituum Congregatio, exquisito specialis Commissionis voto atque attentis expositis peculiaribus adiunctis, respondendum censuit: Ad mentem. Die 30. Junii 1922.

Mens est: Affirmative in casu: dummodo Feria IV Cinerum ritus benedictionis et impositionis cinerum expletus fuerit, iuxta Missale Romanum et Dominica prima in Quadragesima post expletam Missam aut extra Missam fiat impositio eorundem cinerum.

(A. A. S. 1922, pg. 471.)

Luči in evetje na grobovih.

De lampadibus supra sepulcra defunctorum elucentibus in coemeteriis.

Proposito dubio: »An aliquid obstet quominus lampades etiam electricae ardeant supra sepulcra defunctorum in Christo quiescentium in coemeteriis rite benedictis«, Sacra Rituum Congregatio, audito specialis Commissionis voto, respondendum censuit:

»Non obstare in casu, et ad mentem. Mens est, ut haec lux, sicut ornatus florum sepulcris appositus, non sit tantum officium humanitatis et solatium vivorum, sed horum in carnis resurrectionem et vitam aeternam, fidei catholicae testimonium et confessio. Insuper nullum afferri debet detrimentum supplicationibus, quae, iuxta dogma catholicum, praecipue prosunt fidelibus defunctis, nempe sive altaris, sive orationum, sive eleemosynarum sacrificia.«

Atque ita rescripsit ac declaravit die 30. Octobris 1922.

(A. A. S. 1922, pg. 598.)

NOVOMAŠNIKI L. 1923.

V mašnike bodo letos posvečni naslednji bogoslovci-kleriki ljubljanske škofije: Andrej Križman iz župnije Komende, Frančišek Lavrenčič iz Vrhpolja pri Vipavi, Frančišek Markež z Jesenic na Gorenjskem, Jožef Mlakar iz župnije Stari trg pri Ložu, Anton Pogačnik iz Kamne gorice, Anton Ravnikar iz župnije Stare Loke, Jožef Rott iz Dola pri Ljubljani, Alojzij Strupi iz župnije Naklo, Janez Špendal iz Kamne gorice, Janez

Tiringer iz Šmartina pri Kranju, Anton Vovk iz župnije Breznice, Maks Miklavčič iz Poljan nad Loko, Janez Sladiž iz župnije Mirne, Matija Tome iz župnije Podzemelj.

V smislu določil kan. 998 cerkvenega zakonika, naj se v vseh župnih in samostanskih cerkvah razglase letošnji novomašniki vernikom s prižnice v nedeljo po prejemu tega razglasa.

Vernikom naj se hkrati priporoči, da naj goreče molijo za novo-posvečence, da bi bili duhovniki po Srcu Gospodovem.

23.

RAZNE OPOMNJE.

Matrike; izdajanje ex offo-izpisov. Pokrajinska uprava, odd. za notr. zadeve v Ljubljani je z dopisom z dne 18. februarja 1923 št. 5615 sporočila semkaj:

Pokrajinska uprava je pri svojem poslovanju opazila, da matični uradi izdajajo ex offo izvlečke iz matic, ne da bi na izvlečkih označili uradni nalog (oblastvo, datum in številka), na podlagi katerega je bil ex offo izvleček izdan; in da so taki ex offo izvlečki prišli v roke, nepoklicanih strank. Ker ni označen uradni nalog na izvlečku, navadno ni mogoče ugotoviti kako je ex offo izvleček prišel v nepoklicane roke.

Radi tega mi je čast naprositi škofijski ordinariat, da izvoli podrejene matične urade opozoriti na sledeče predpise:

1. Ex offo (kolkovine prosti) izvlečki iz matic rojenih, poročenih in umrlih, se smejo izdajati samo na zahtevo v to upravičenih uradov.

Upravičeni pa so samo:

- a) politične oblasti (okrajna glavarstva in mestni magistrati, potem pokrajinska uprava kot politična oblast druge stopnje) kot nadzorne oblasti matičnih uradov;
- b) sodnijske in policijske oblasti na podlagi posebnih predpisov (kazenski postopki, izvensporni postopki itd.).

2. Na vsakem odpravku ex offo (kolkovine prostega) izvlečka iz matic je navesti dotični uradni nalog, t. j. oblast, katera je izvleček zahtevala, in datum in številko zahteve.

O tem se obveščajo matični uradi radi ravnanja.

Dovoljenje in pooblastilo za poroko. Večkrat se dogaja, da prihajajo zaročenci v Ljubljano ali v tuje župnije sploh z nepravilnimi ali nepopolnimi dovoljenji in pooblastili za poroko. To je treba potem dopolniti od škofijstva ter imajo poročni pari pota in morajo čakati do rešitve. Župni uradi se zato vnovič opozarjajo na navodilo v »Škof. listu« 1920 št. 75, kjer je tudi besedilo za dovoljenje oziroma pooblastilo. Opozarja se še posebej, da se more dovoljenje in pooblastilo dati le župniku, na čigar teritoriju se bo cerkvena poroka vršila, ne pa naravnost duhovnikom, ki

ne pripadajo dotični župnijski duhovščini. Ako torej zaročenci želijo, da jih n. pr. poroči duhovnik (sorodnik, znanec) v eni izmed cerkva ali kapel v Ljubljani, naj župnik, ki zaročence odpusti k poroki drugam, v pooblastilu navede dotičnega duhovnika, ki ga želita zaročenca. Tega bo potem župnik, v čigar teritoriju bo poroka, pooblastil kot poročevalca. Direktna pooblastila takim duhovnikom so v smislu cerkvenega prava nepravilna in neveljavna.

Pranje korporalov, pal in purifikatorijev. Indult sv. stolice dan ljubljanski škofiji l. 1911, ki dovoljuje, da smejo redovnice-zakristanke prati imenovane predmete cerkvenega perila, ne da bi jih prej opral mašnik, diakon ali subdiakon, je bil podaljšan z reskriptom sv. kongregacije obredov z dne 3. oktobra 1922 za pet let.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa. Vodja bratovščine stolni kanonik Alojzij Stroj sporoča:

Vodstvo bratovščine sv. Rešnjega Telesa za opravo ubožnih cerkva v ljubljanski škofiji opozarja že sedaj, da bo priredilo tekom letošnjega poletja razstavo cerkvenih paramentov, namenjenih ubožnim cerkvam. Razstavljenih bo seveda le manjše število bogoslužnih oblačil, kolikor jih je pač mogoče narediti v sedanjih razmerah pri izredni draginji potrebnega materiala in delovnih moči. Opomnimo le, da po natančnem računu staneta sedaj dva boljša mašna plašča toliko, kolikor so prej vsi liturgični predmeti, ki so bili na razstavi bratovščine. Prispevki udov so se pa le v nekaterih župnijah hvalevredno dvignili.

Posameznim prošnjam za paramente v resnici ubožnim cerkvam je bratovščina sv. Rešnjega Telesa po svojih močeh vedno ugodila, o čemer bo objavljen natančen izkaz. Po dovršeni letošnji razstavi se bodo razdelili ubožnim cerkvam vsi paramenti, kar jih bo bratovščina do tedaj mogla nabaviti. Prosimo vse č. gg. sobrate, da bi bratovščino sv. Rešnjega Telesa o vsaki priliki priporočali. Pri pošiljanju prispevkov, naj se poslužujejo položnic, ki so priložene današnji številki »Škofijskega lista«.

Knjige za verouk v ljudskih šolah. Knjigi: »Krščanski nauk za prvence« in »Katoliški katekizem« sta pošli. Od prve knjige se pripravlja drugi natisk, ki bo izšel do pričetka novega šolskega leta, »Katoliški katekizem« pa izide v nekaj tednih.

Uradno dopisovanje župnih uradov in poštninska prostost. V kratkem bo izdan nov pravilnik za tuzemski poštni promet. V kolikor bo potrebno, bo Škofijski list opozoril na predpise, ki so važni za predajo in prejemanje uradnih pošilk.

Za zdaj se obveščajo župni uradi o sledečem:

Glasom razpisa ministrstva za notranje zadeve z dne 2. marca 1923 št. 1564 je ministrstvo pošte in telegrafa s svojo naredbo Pov. Br. 205 odobrilo, da se za navadno (prosto) in priporočeno korespondenco župnih uradov z občinskimi in ostalimi oblastvi ne plačujejo poštno pristojbine. (Dopis pokrajinske uprave, oddelek za notranje zadeve z dne 13. marca 1923, št. 7693.)

Na zahtevo ministrstva za vojno in mornarico je ministrstvo pošte in telegrafa z razpisom pod št. 205 z dne 22. februarja t. l. odredilo, da ne plačajo župni uradi za priporočene dopise, ki jih pošiljajo vojaškim in drugim oblastem, nobene pristojbine, torej tudi priporočnine ne. (Dopis direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, z dne 15. marca 1923 št. 7061/II b—23.)

Raziskavanje v maticah. Pod to opomnjo se je v zadnji številki »Škofijskega lista« str. 63 vrinila tiskovna pomota. Dotični Franc Fröhlich je umrl dne 1. maja 1838. To naj župni uradi pri raziskavanju upoštevajo.

24.

SLOVSTVO.

Opeka dr. Mihael, Velika skrivnost. Sedemnajst govorov o zakonu. — Vsebina govorov je: Sveta skrivnost. Doba. Po napačni poti. Mož. Žena. Otroci (osem govorov). Greh (dva govora). Tolažba za vse. — Gospodje pridigarji bodo mogli knjigo z velikim pridom uporabljati. Glede literature so važne opomnje na koncu knjige. Z avtorjem je po pravici želeti prav posebno tej knjižici, da bi njena semena padla naširoko in bi, z roso milosti oplojena, obilen sad rodila.

Zbornik znanstvenih razprav. Izdaja profesorski zbor juridične fakultete v Ljubljani. II. letnik. 197. strani. — Vsebina: Univ. prof. dr. Ivan Žolger, Kršitev mednarodnih obveznosti in njena pravna posledica (mednarodna krivica). — Univ. prof. dr. Leonid Pitamic, Državno in meddržavno pravo pod vidikom enotnega sistema. — Univ. prof. dr. Stanko Lapajne, Meddržavno in medpokrajinsko stečajno pravo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Univ. prof. dr. Rado Kušej, Posledice državnega preobrata na polju patronatskega prava. — Univ. prof. dr. Metod Dolenc, Kriminalno-politična presoja določil zadnjega odstavka čl. 12. Vidovdanske ustave.

Ker so razprave aktualne, se zbornik priporoča gg. duhovnikom, ki se opozarjajo zlasti na razpravo o patronatskem pravu in o zadnjem odstavku čl. 12. Vidovdanske ustave (kancelparagraf).

Zbornik se naroča pri dekanatu juridične fakultete v Ljubljani. Le-tam je tudi še v zalogi I. letnik zbornika, ki prinaša na 19 tiskovnih polah devetero znanstvenih razprav, ki se pečajo s pravnozgodovinskimi, civilnopravnimi in pravnofilozofičnimi problemi.

Nove knjige.

Opeka dr. Mihael, Velika skrivnost. Sedemnajst govorov o zakonu. Ljubljana 1923. Založila Prodajalna K. T. D. (H. Ničman). — 8° str. 154. — Cena Din 16.—, po pošti (denar naprej poslan) Din 17.50, po povzetju Din 19.50.

Zbornik znanstvenih razprav. Izdaja profesorski zbor juridične fakultete. II. letnik. Vel. 8°, str. 197. Cena Din 35.—. Prvi in drugi letnik skupaj Din 50.—.

25.

KONKURNI RAZPIS.

Razpisuje se dignitarna prebenda dekana stolnega kapitlja pri stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani.

Za vlaganje prošenj se določa rok do 15. aprila 1923.

26.

ŠKOFIJSKA KRONIKA.

Sv. oče papež Pij XI. je z brevom z dne 9. februarja 1923 imenoval gospoda knezoškofa ljubljanskega dr. Antona Bonaventuro Jegliča za prisednika papeškega prestola (*asistens solio pontificio et comes Romanus*).

Premeščen je bil Karl Zajc, kaplan v Cirknici, za župnega upravitelja v Rakitni.

Začasni pokoj je dovoljen Josipu Markiču, župnemu upravitelju v Rakitni.

Višji redovi: Diakonat sta prejela dne 24. februarja v škofijski kapeli: Anton Zorić iz šibeniške škofije in fr. Bernard Raznožnik, S. O. Cist. iz Stične. — Sv. mašniški red je prejel dne 4. marca v Stični pravkar imenovani fr. Bernard Raznožnik.

Umrli so: p. Klemen Grampovčan, O. F. M. v Novem mestu dne 14. februarja 1923 v starosti 53 let. — Andrej Kajdiž, kaplan v Šmartinu pri Kranju, dne 28. februarja 1923 v starosti 33 let. — Karl Klinar, zlatomašnik, duhovnik v pokoju, v Ribnici dne 2. marca 1923 v starosti 87 let. — Jožef Golmajer, župnik v pokoju, v Št. Vidu pri Stični dne 19. marca 1923 v starosti 71 let.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 22. marca 1923.

Vsebina: 19. Kanonična vizitacija in birmovanje v l. 1923. — 20. Duhovne vaje. — 21. Liturgične zadeve. — 22. Novomašniki l. 1923. — 23. Razne opomnje. — 24. Slostvo. — 25. Konkurni razpis. — 26. Škofijska kronika.

Izdajatelj šk. ordinariat. — Odg. urednik Josip Dostal. — Natisnila Jugosl. tiskarna.